

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Avskjutningsrapport: 1 juli 2019 - 30 juni 2020

Jägaren lämnar sina skottlistor till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarkårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

Västmanland

Det finns flera syften och fördelar med att rapportera in sin avskjutning från det gångna året. Viltövervakning ger en möjlighet att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling och kan därmed ge en fingervisning om hur man kan anpassa sin förvaltning under nästkommande år. ***Något som också blir allt viktigare är att vi som jägare kan bevisa att det vi sysslar med är långsiktigt hållbart, vilket vi kan göra genom att många rapporterar om sin avskjutning.***

För att statistiken ska vara tillförlitlig krävs att minst 30 % av den jaktbara arealen inom en jaktvårdskrets är rapporterad. För att bibehålla kvaliteten på statistiken måste vi inom länet hålla vår rapporteringsgrad och i några kretsar öka andelen. Antalet jägare som rapporterar behöver bli större – påminn gärna varandra om vikten av att rapportera skjutet vilt!

Foto: Kenneth Johansson

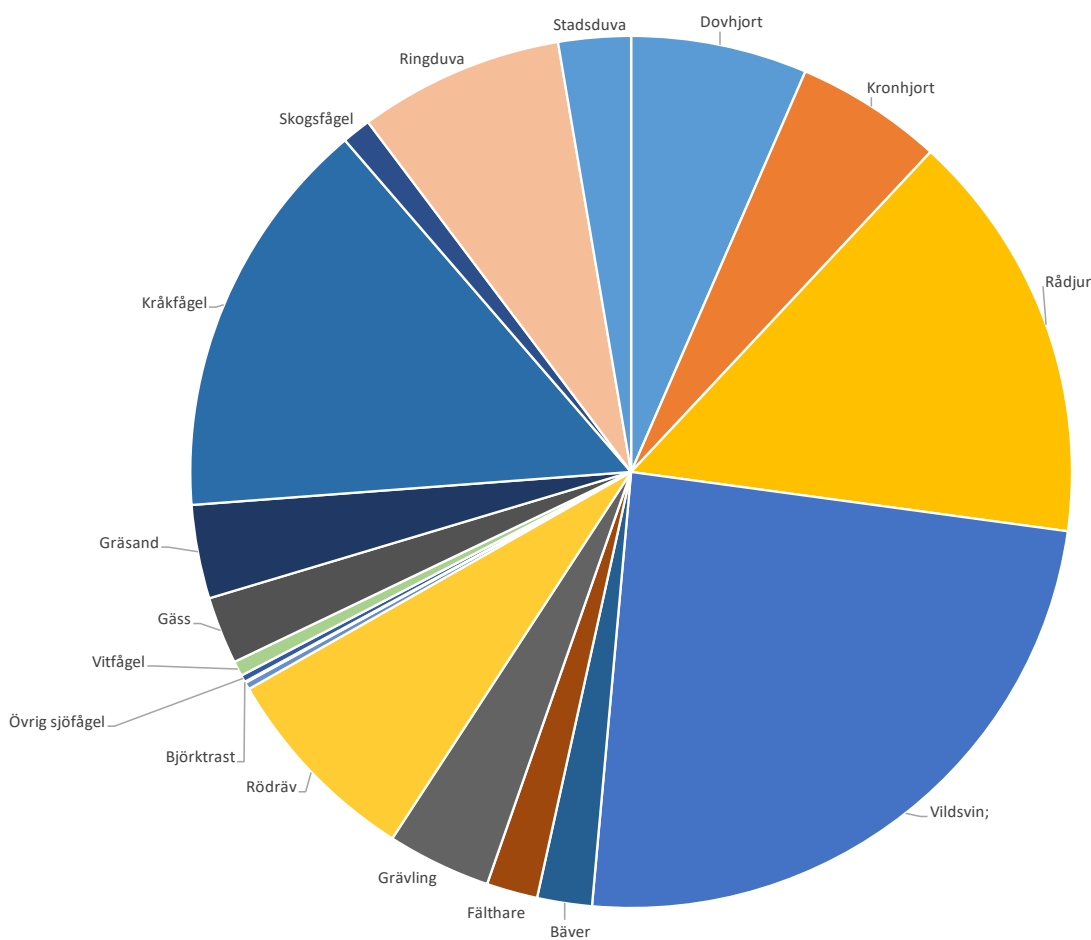

Jaktens mångfald inom Västmanlands län

Inom länet fälls årligen en stor mängd olika viltarter. Antalet fällda av respektive art varierar mycket och beror på olika faktorer men tätheten är förstås en viktig faktor. Det är emellertid lika viktigt att rapportera antalet fällda individer oavsett om få eller många fälls av arten i fråga.

Rapporteringen av avskjutningsstatistik i Västmanlands län har varit hög genom åren, så även 2019-2020 med 61% rapporteringsgrad och alla kretsar över 30%. Detta gör att statistiken är mycket tillförlitlig för länet. Antalet fällda vildsvin ökar efter fjolårets tillfälliga minskning. Även antalet fällda kronhjortar fortsätter att öka och fälls inom en allt större del av länet.

Fördelning fällt vilt, ej älg, Västmanlands län 2019/20

Avskjutning klövvilt Västmanlands län

Avskjutning klövvilt (ej älg) i Västmanlands och närliggande län 2019/ 2020

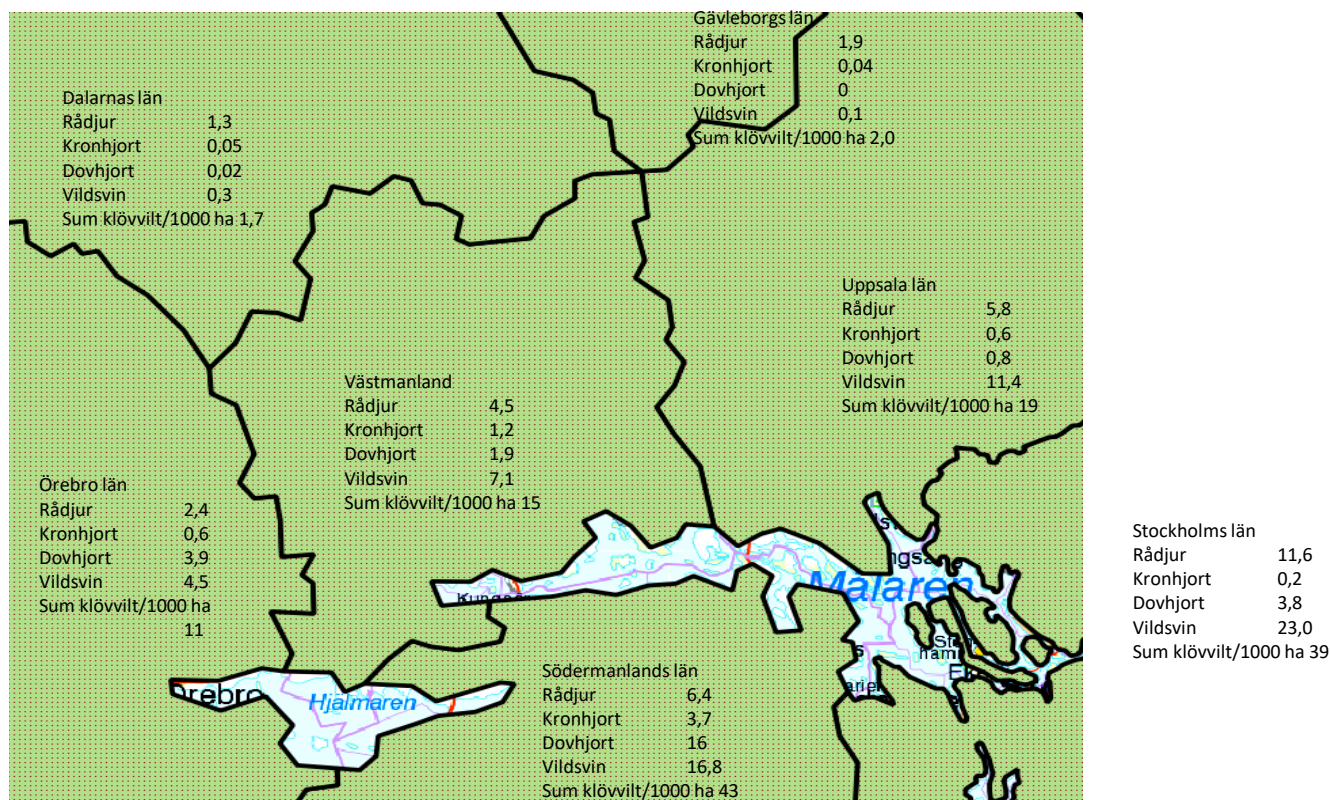
Det är stor variation i antalet fällda klövvilt inom Region Mitt. Under 2019/2020 fälldes flest klövvilt i Södermanlands och Stockholms län med 43 respektive 39 fällda klövvilt per 1000 hektar. Minst antal klövvilt fälldes i Dalarnas län, 1,7 klövvilt per 1000 ha.

Den tydligaste förändringen blir lokalt på älgskötsel- och krets nivå. De områden som i stort sett saknar hjort och vildsvin och har etablerade vargrevir upplever en fortsatt mycket låg nivå i klövviltsstammarna. I de områdena med etablerade stammar av dov- och kronvilt är utvecklingen den motsatta med en ökning av klövviltet. Då de arterna som ökat i antal är flocklevande så kan tätheterna lokalt vara mycket höga.

Foto: Sara Nordlinder

Avskjutning

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning och Länsstyrelsen Västmanland.

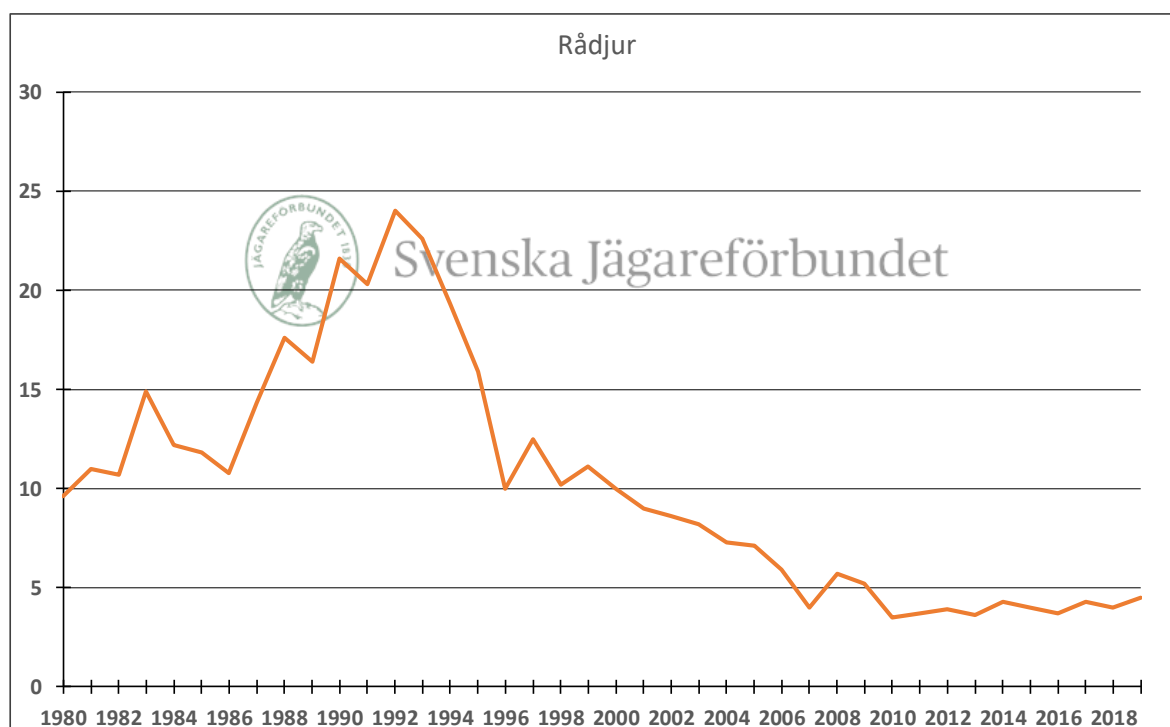
Avskjutning rådjur Västmanlands län 2019-2020

Foto: Roland Levander,
Mostphotos

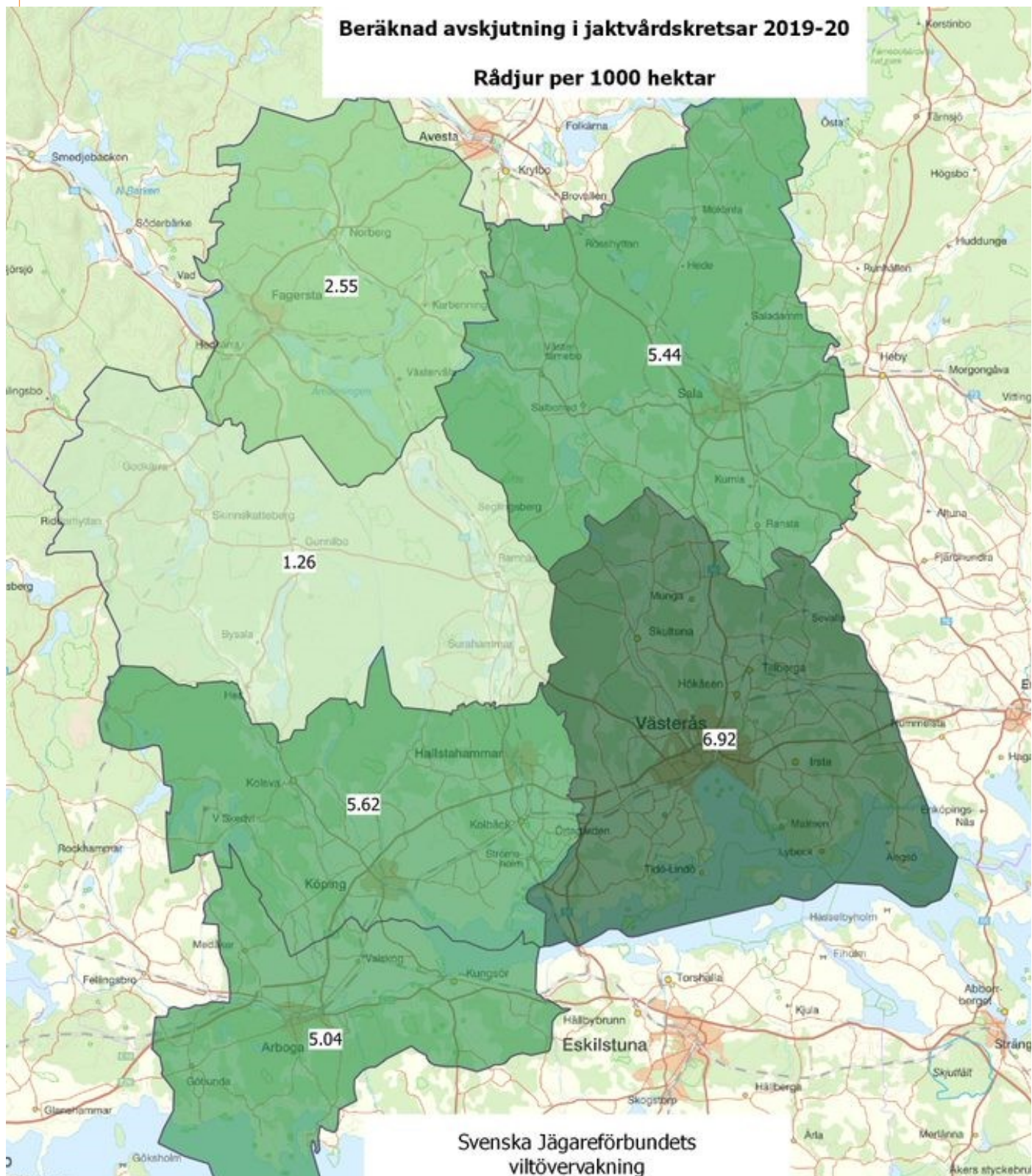
Rådjursavskjutningen i Västmanland minskade i samband med de snörika och långa vintrarna 2009 och 2010. Efter det har stammarna inte återhämtat sig riktigt och avskjutningen har legat strax under 2000 djur. Det senaste året ökade avskjutningen något till strax över 2000. I den södra länsdelen verkar stammen öka med god förnyring. I dessa områden ligger jakten mest inriktad på hjort och vildsvin där rådjur ofta inte fälls samtidigt. Detta då hundarna för hjort och vildsvin inte passar för rådjur, vilket gör att det finns utrymme att fälla fler rådjur.

Skattad avskjutning per 1000 hektar 1980—2019

Västmanland

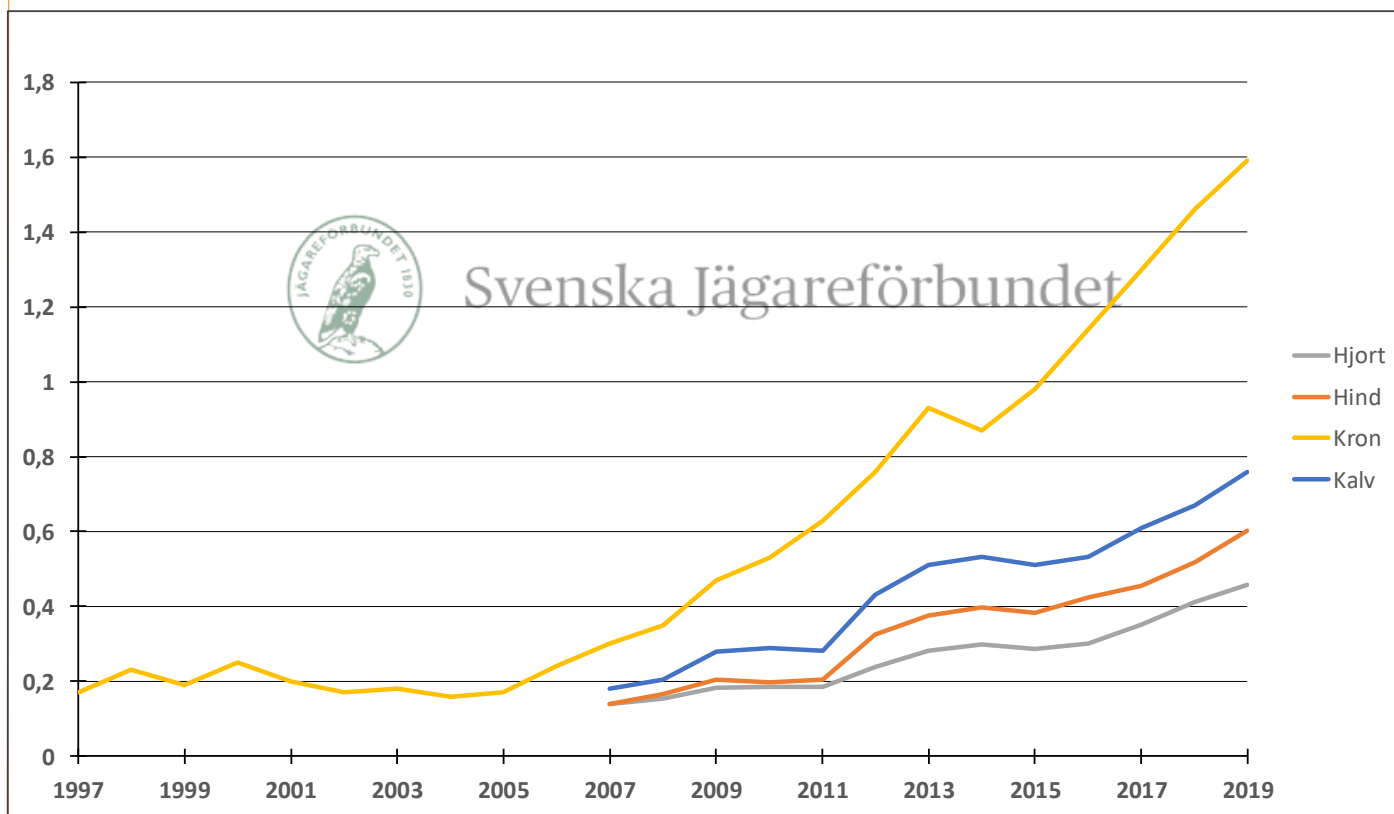
Avskjutning kronvilt Västmanlands län

Antalet fällda kronvilt i länet har ökat under de senaste 15 åren i en mycket jämn kurva. Liksom för doviltet är kronviltet flocklevande och variationerna inom länet är stora. I Bergslagen är det fortsatt spridning och därmed en tillväxt de senaste åren. Andra områden har målsättning att minska sin stam.

Foto: Anders Nilsson

Avskjutning kronvilt per 1000 hektar

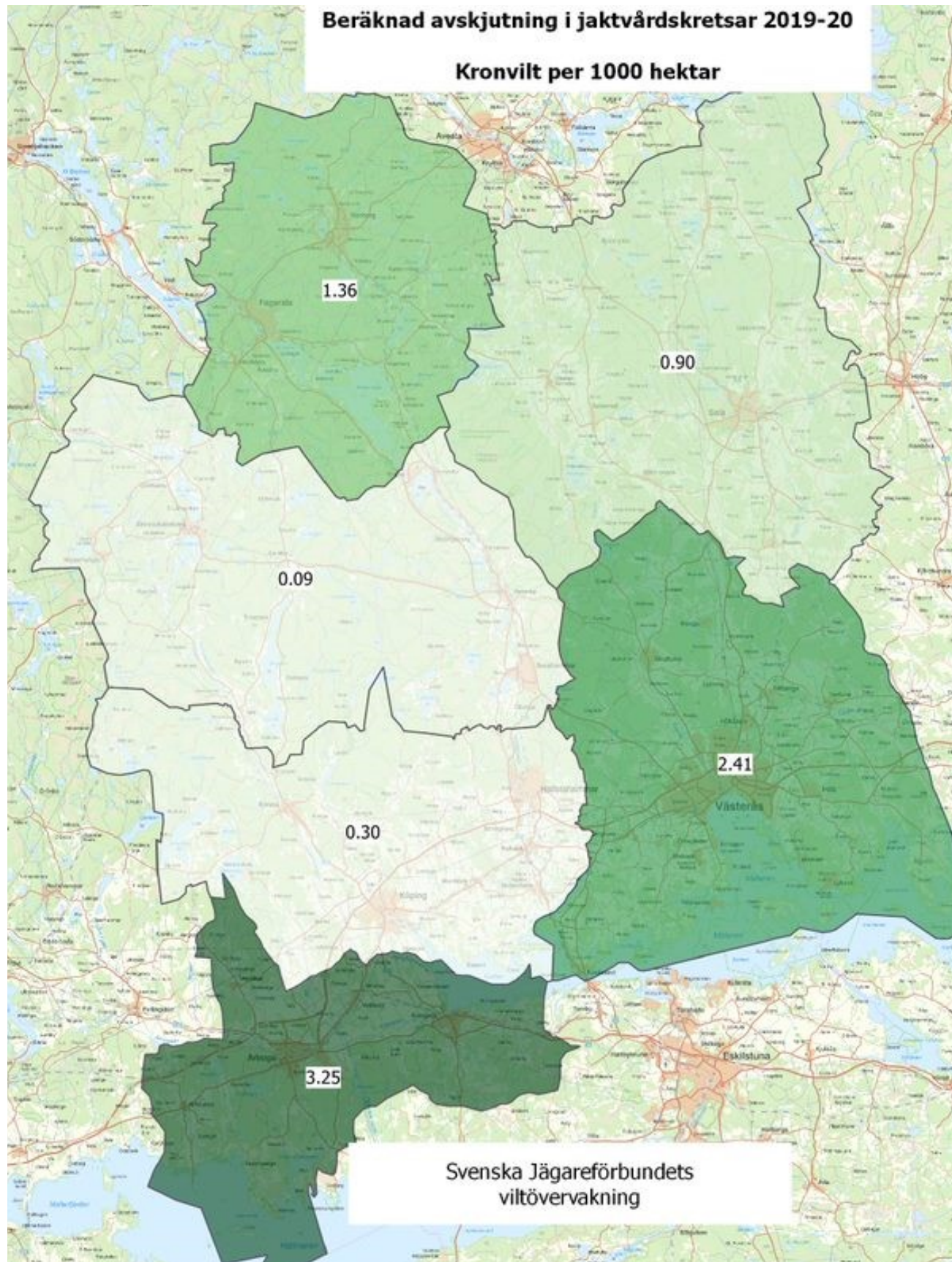
Figur. Avskjutningen av kronvilt i Västmanlands län 2007-2019. Källa: Jägareförbundet och Länsstyrelsen Västmanland

Västmanland

Beräknad avskjutning i jaktvårdskretsar 2019-20

Kronvilt per 1000 hektar

Svenska Jägareförbundets
viltövervakning

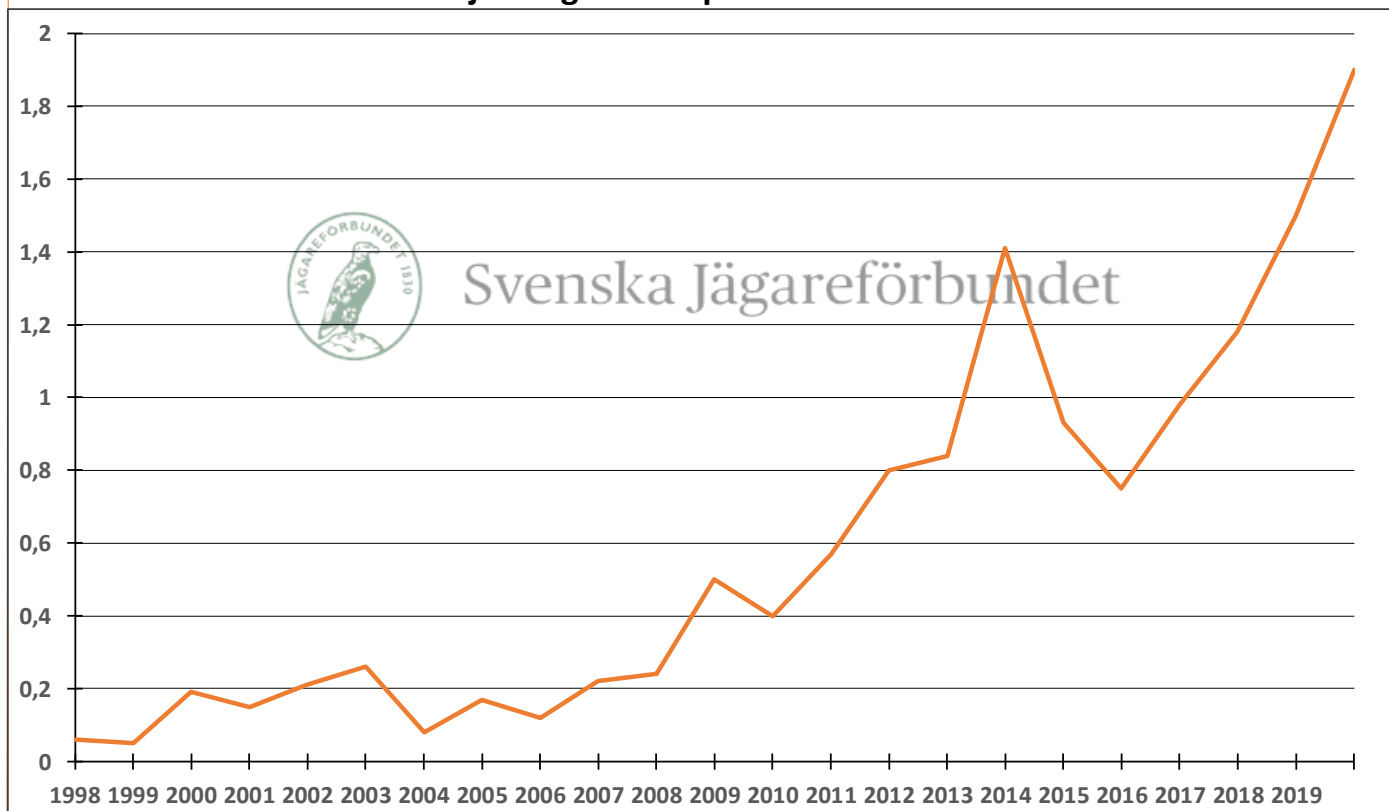

Avskjutning dovvilt Västmanlands län 1998-2019

Dovhjorten ökar sitt utbredningsområde långsamt och den ökande avskjutningen beror främst på att tätheten ökar där de redan finns etablerade istället för utvidga utbredningsområdet. Området där de finns är begränsat till i princip söder om E18 runt Västerås och söder om E18/E20 runt Arboga. Det förekommer även dovhjort lokalt på några andra platser.

Skattad avskjutning dovvilt per 1000 hektar 1998—2019

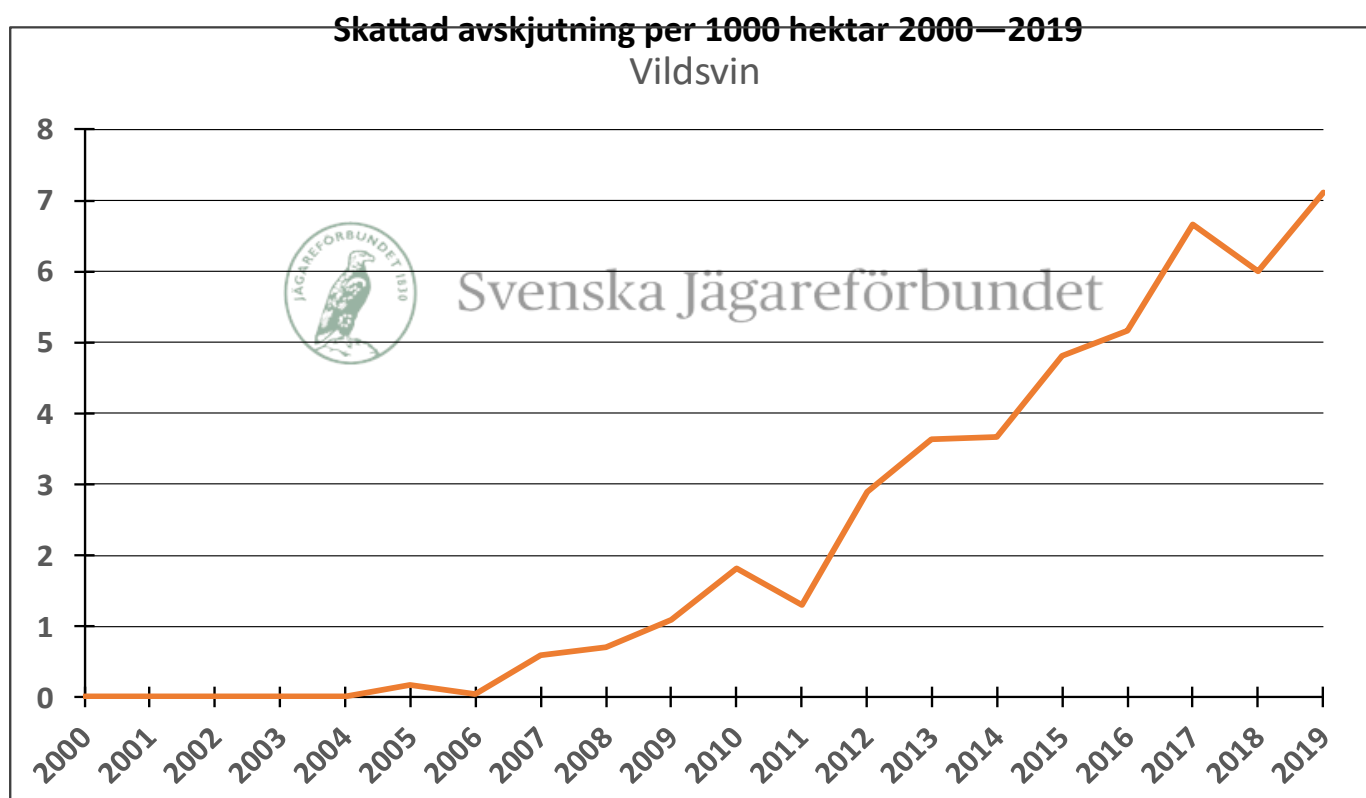

Figur. Avskjutningen av dovvilt i Västmanlands län 1998-2019. Källa: Jägareförbundets viltövervakning

Avskjutning vildsvin Västmanlands län 2019-2020

Antalet fällda vildsvin ökar och det är i stort sett i hela länet. Tätheten varierar mycket i länet. Även inom de sedan flera år etablerade områdena finns områden som nästan saknar vildsvin. Jägarna har ökat avskjutningen där det varit hög täthet under några år vilket syns i avskjutningsstatistiken. Detta tillsammans med att utbredningsområdet ökar och jakten kommit igång i Bergslagen ger en ökning i avskjutningen.

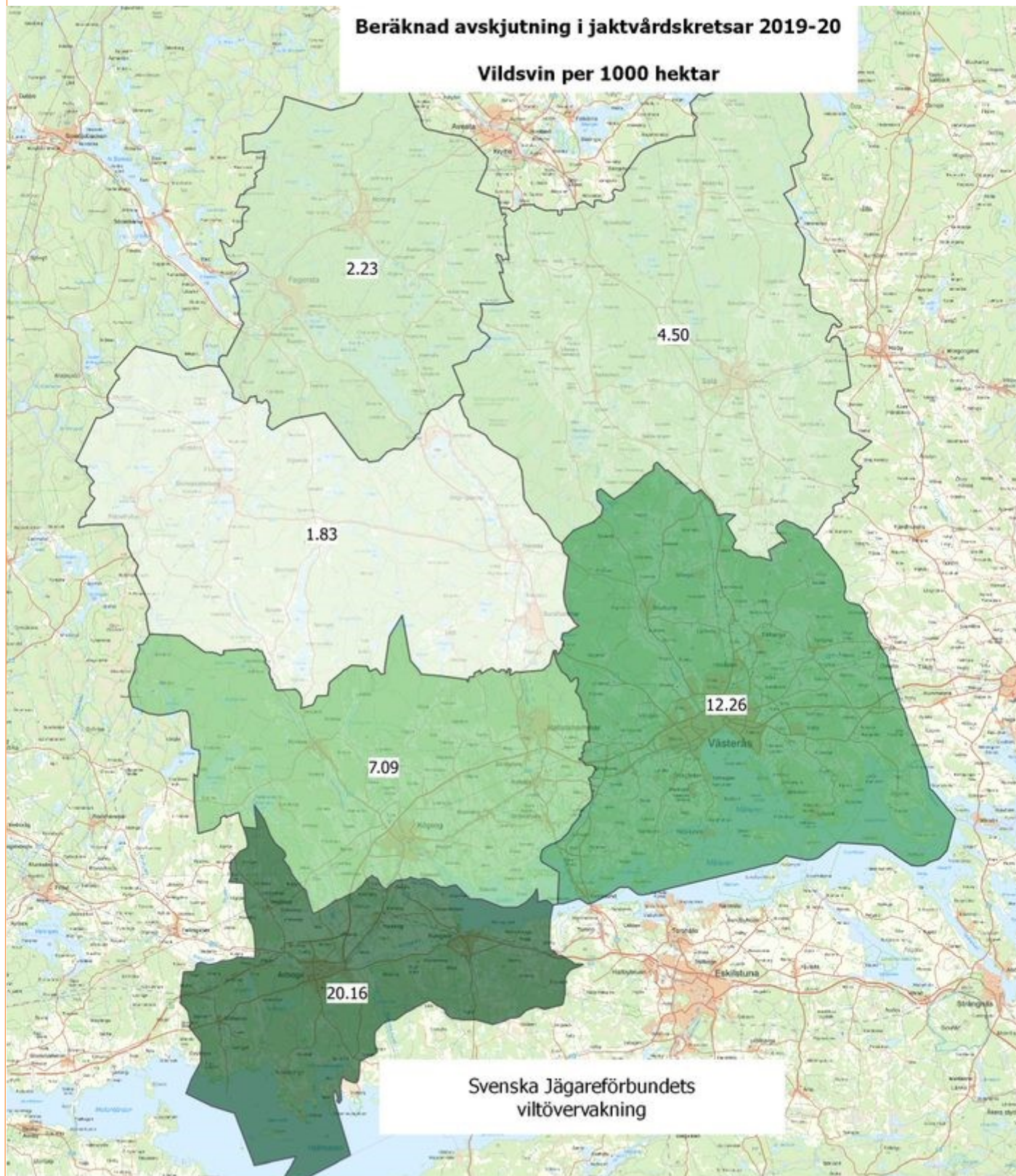
Figur. Avskjutningen av vildsvin i Västmanlands län 2000-2019. Källa: Jägareförbundets viltövervakning

Västmanland

Beräknad avskjutning i jaktvårdskretsar 2019-20

Vildsvin per 1000 hektar

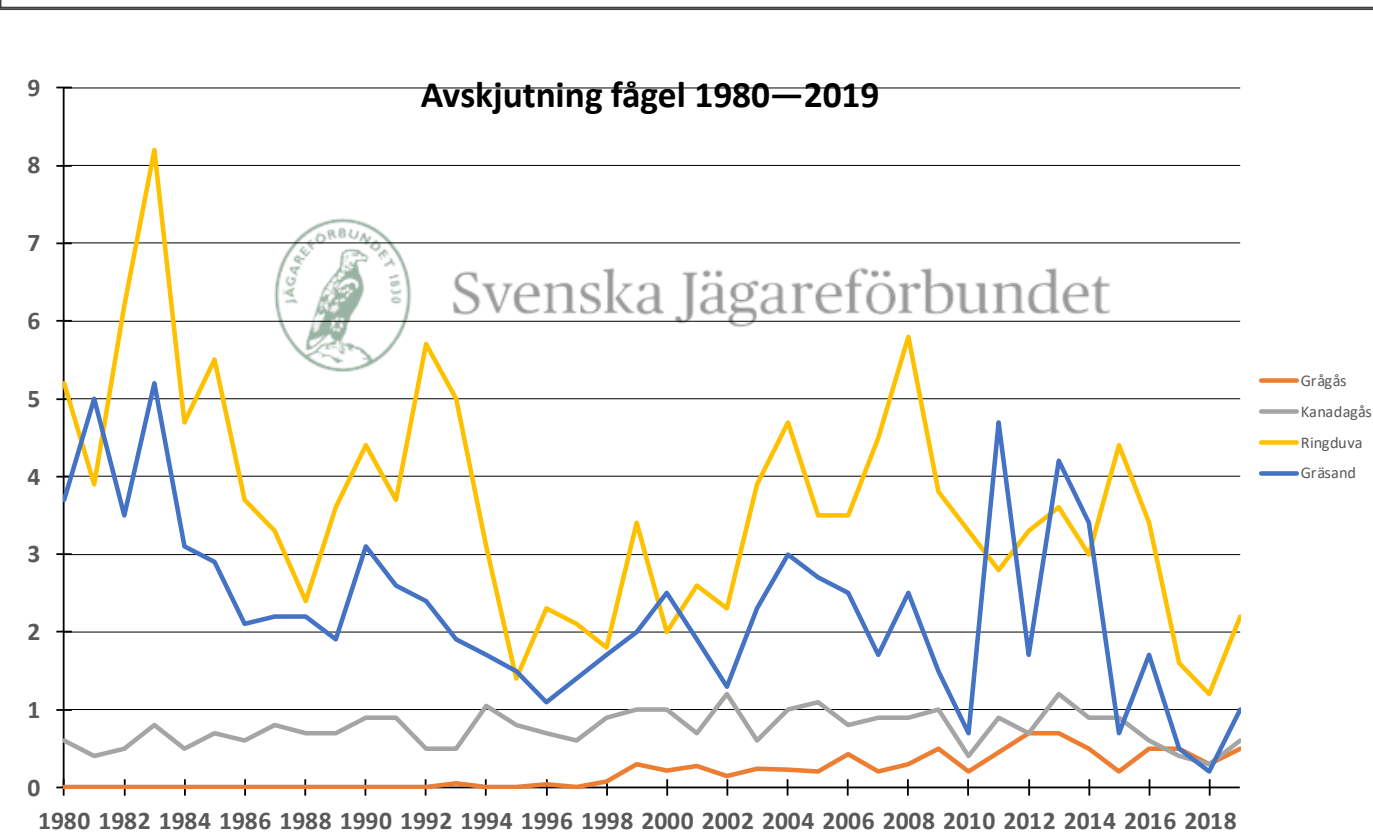
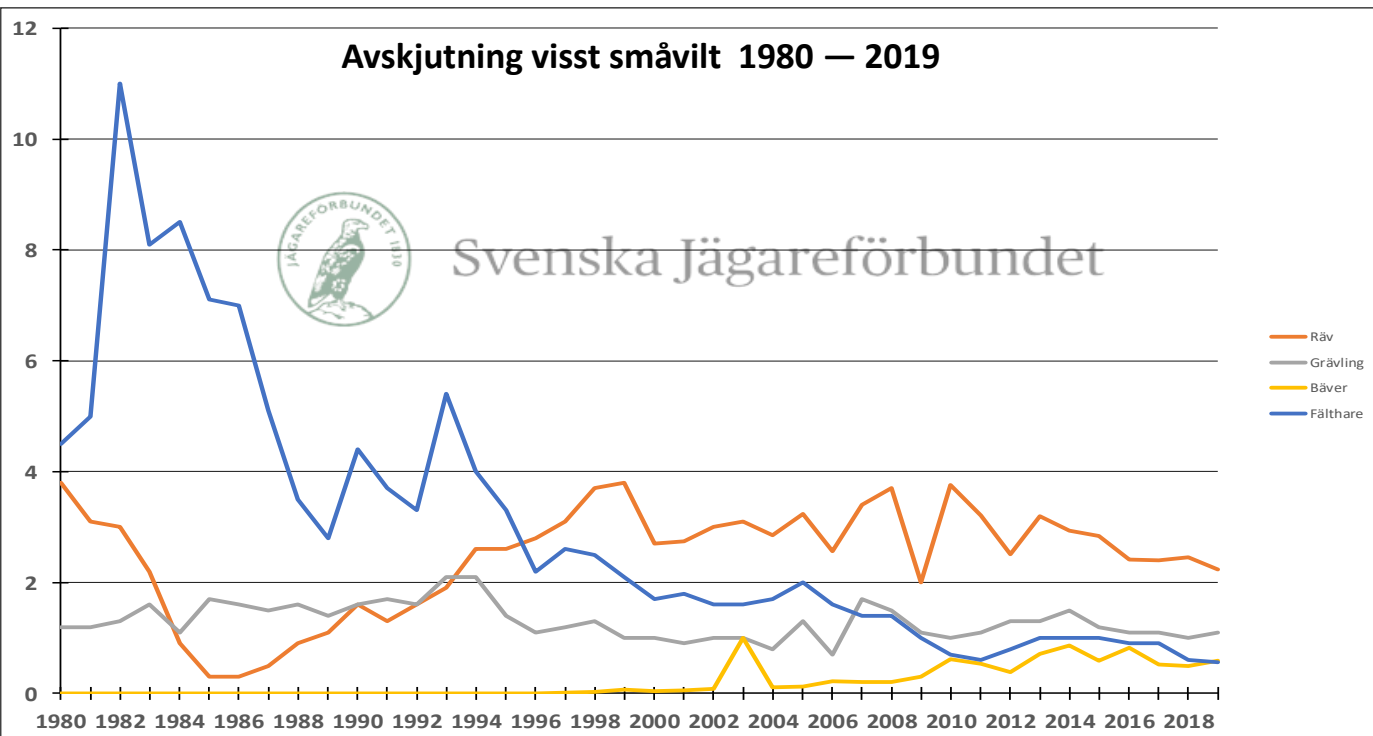

Svenska Jägareförbundets
viltövervakning

Småviltsavskjutning Västmanmanlands län

Generellt om småviltet i Västmanland kan sägas att avskjutningen är vikande för de flesta arter. Ifall detta beror på en faktisk förändring i småviltsstammarna eller en förändring i jaktutövning där ett större fokus ligger på klövvilt är osäkert. I de områden som har etablerade vargrevir har hundanvändningen minskat dramatiskt vilket minskar antalet fällt vilt. Avseende exempelvis gåsarterna så finns andra data i form av fågelräkning som talar för starkt ökande populationer under motsvarande period. Troligtvis finns ett mycket större utrymme att uthålligt tillvarata småviltet som jaktlig resurs än vad som görs i dag.

Viktigt att rapportera avskjutningen

Den skattade avskjutningen i länet och lokala jaktvårdskretsar som presenterats i denna rapport beräknas med hjälp av den avskjutning som jaktlagen rapporterat. Rapporteringen är frivillig, endast jaktlag som själva vill bidra med data deltar.

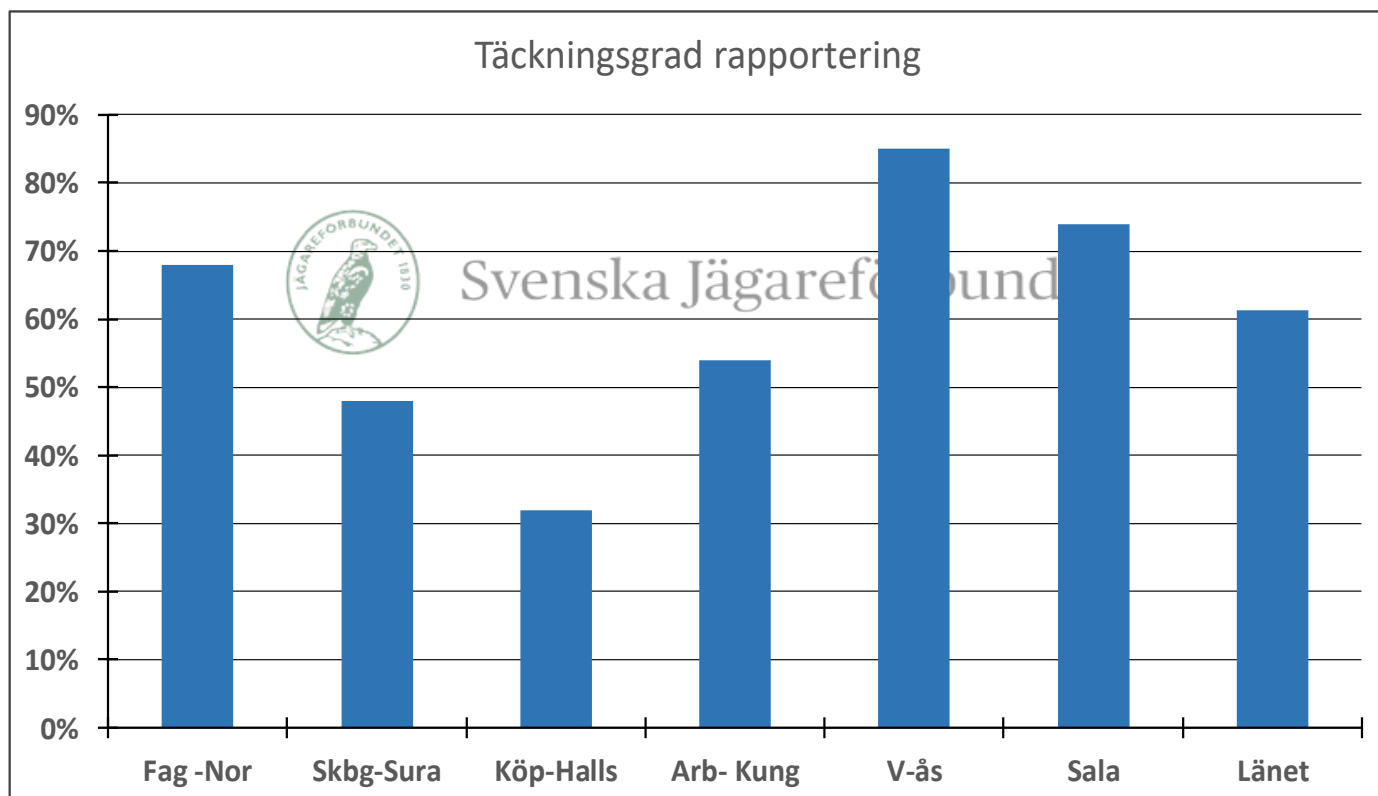
De jaktlag som rapporterar meddelar också sin jaktmarksareal. Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsen.

Vid skattningen av avskjutningen används täckningsgraden som omräkningsfaktor. Beräkningen görs i varje enskild jaktvårdskrets för att på bästa sätt säkerställa likartade vildnadsförhållanden. Den skattade avskjutningen per jaktvårdskrets summeras till länsvis respektive nationell avskjutning.

För att erhålla bra kvalitet på skattningen bör hög rapporteringsgrad eftersträvas i varje enskild jaktvårdskrets. I Västmanland har vi en mycket hög rapporteringsgrad och därför också tillförlitliga avskjutningsdata.

Västmanlands län 2019-2020

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna Västmanlands län varierar mellan 32 – 85 %. Täckningsgraden för hela länet ligger på 61 %. Svenska Jägareförbundets målsättning är att nå en täckningsgrad om minst 40 % i alla län senast år 2024. En hög täckningsgrad säkerställer en god beräkning av avskjutningens omfattning för de jaktbara viltarterna. Om Ni önskar utbildning eller information om hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till Länsansvarig Jaktvårdskonsulent eller hämtar information som finns på www.viltdata.se.

Figur. Rapporteringsgrad per jaktvårdskrets 2019-2020. Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 157 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans. Förbundet har även ett jakt- och viltvårdsuppdrag av regeringen att leda delar av den praktiska jakten och viltvården i Sverige.

Foto: Madeleine Lewander

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Lars Björk

lars.bjork@jagareforbundet.se